

Dømmer i siste instans

Norges Høyesterett er 200 år.
Dette blir feiret med et gravert
frimerke signert Sverre Morken.

NYE FRIMERKER Side 4

Fugler på frimerke
NYE FRIMERKER Side 8

Bergen Filharmoniske
Orkester 250 år
NYE FRIMERKER Side 14

Velkommen til våre frimerkebutikker i Oslo

I Frimerketjenestens butikk på Alnabru tilbyr vi det meste av det du trenger til din frimerkesamling:

- Nye norske frimerker og samleprodukter
- Eldre norske frimerker
- Utenlandske frimerker
- Samlerutstyr og rekvisita

Besøksadresse:

Persveien 34/36

Åpningstider:

Mandag - fredag: 08.00 – 15.30

Egen kundeparkering.

Velkommen!

St. Olavs plass postkontor er vårt nye utsalg i Oslo sentrum. Her finner du et godt utvalg av nye norske frimerker og samleprodukter samt et begrenset utvalg samlerutstyr.

Besøksadresse:

Universitetsgata 2,
ingang fra Munchs gate.

Åpningstider:

Mandag – fredag: 07.30 – 18.00

Lørdag: 10.00 – 15.00

posten.no/frimerkebutikken

Kjære kunde!

En hektisk sommer ligger bak oss; vi har bl.a. deltatt på Postens sommerturné, The Tall Ships Races og på siste del av NRKs Sommeråpent. Personlige frimerker og lokale poststempel viser seg å være en populær kombinasjon.

Grunnloven slo i 1814 fast at Norge skulle ha egen Høyesterett. Den første dommen ble avsagt i 1815, og vi kan derfor markere 200-årsjubileet i år. Jubileumsfrimerket viser Høyesteretts bygning i Oslo. Sverre Morken er kunstneren bak det vakker graverte frimerket.

Viggo Ree har utformet mange fuglefrimerker. Nå utgis ytterligere fire nye frimerker basert på Rees akvareller. Merkene er selvklebende og dekker portoen for både A- og B-post opp til 20 gram.

Bergen Filharmoniske Orkester kan i år feire 250-årsjubileum. Orkesteret er et av verdens eldste filharmoniske orkestre og har i 2015 et omfattende jubileumsprogram. Frimerket til den livskraftige jubilaranten er designet av Bergensdesigneren Lasse Michelsen.

Alle de tre nye frimerkeutgivelsene utgis på Frimerkets dag, lørdag 3. oktober. Dagen markeres ved lokale arrangementer i regi av frimerkeklubbene. Mange postkontorer markerer også dagen.

Vennlig hilsen

Halvor Fasting

Halvor Fasting
direktør

Innhold

NYE FRIMERKER

Høyesterett 200 år
Side 4

Fugler
Side 8

Bergen Filharmoniske
Orkester 250 år
Side 14

ELDRE FRIMERKER

Side 18

ØRNS SPALTE

Side 22

FRIMERKEKLIPP

Side 28

FOR SAMLERE

Side 30

Posten Norge AS, Frimerketjenesten

Postboks 9350 Grønland 0135 OSLO
Telefon: +47 23 14 78 70
Telefaks: +47 23 14 78 00

Besøksadresse:
Persveien 34/36, 0581 Oslo

Nordea Bank, Oslo
Kontonummer:
6003 06 35097
IBAN-nr.:
NO25 6003 06 35097
SWIFT: NDEANOKK

www.posten.no/frimerker
www.posten.no/frimerkebutikken
E-post: frimerketjenesten@posten.no

Redaksjon: Arnfinn Skåle (redaktør),
Halvor Fasting, Rune Øyen.

Layout: Posten Norge AS,
Konsernkommunikasjon, Design
Trykk: Byråservice

Lov Sandhed Ret

Desse tre orda kan du lese på utsida av Høgsteretts hus i Oslo – og på frimerket til 200-årsjubileet.

Under riksforsamlinga på Eidsvoll i 1814 blei avgjersla om ein eigen norsk høgsterett gjeven i Grunnlovas paragrafar 88–91. Høgsterett heldt sitt første rettsmøte og avsa sin første dom 30. juni 1815. Difor vart 200-årsjubileet markert 30. juni 2015.

Høgsterett er den høgste alminnelege domstol i Noreg. Høgsteretts oppgåve er å dømme i siste instans, jf. Grunnlovens paragraf 88. I Noreg tyder det at den som har tapt ei sak i lagmannsretten, kan anke til Høgsterett. Likevel er det

avgrensingar i kva slags saker som reint faktisk kjem til Høgsterett.

Oppgåve

Høgsterett har sjølv definert sine hovudoppgåver til å vere rettsavklaring, rettseining og rettsutvikling. Rettseining inneber at utfallet av ei sak skal vere uavhengig av kva for ein domstol saka kjem opp for. Høgsterett er overordna alle andre alminnelege domstolar, og avgjerslene er difor retningsgivande for alle domstolar på lågare nivå. Dette sikrar rettsei-

ning mellom dei lågare domstolane. Rettsavklaring inneber at Høgsterett har som ei av sine oppgåver å klargjere kva som er gjeldande rett på område kor dette hittil har vore uklart. Høgsteretts oppgåve når det gjeld rettsutvikling inneber ifølgje Høgsterett sjølv «å leie rettsutviklinga på område kor lovgjevinga ikkje strekk til». Høgsterett kan utvikle ny rett der det ikkje finst rettskjelder.

Høgsteretts hus

Frå byrjinga levde Høgsterett i bortimot hundre år eit omflakk-

ande liv, mange gonger i kummerlege rettslokale. Dommarane hadde stort sett heimkontor og fekk sendt posten heim med bod kvar dag.

I 1895 løyvde Stortinget pengar til å førebu arbeidet med Justisbygningen. Bygget skulle huse alle dei tre rettsinstansane – byretten (frå 2002 tingretten), lagmannsretten og Høgsterett. Sjølve tomta var svært lang og smal. Denne arkitektoniske utfordringa løyste arkitekten Hans Jacob Sparre på ein sær eleganter måte. Han la førsteinstans, byretten, i første etasje med fasade mot Grubbe-

gata, der også inngangen blei lagd. Lagmannsretten, som fekk den største rettssalen, plasserte Sparre i andre etasje. Hit kunne ein komme via ein stor vestibyle og ein elegant trappehall. Rettssalen til Høgsterett låg i tredje etasje med elegant overlys og vindaug mot Akersgata, der også inngangen blei lagd.

KJELDE: DOMSTOLNO
STORE NORSKE LEKSIKON,
SNLNO

NK 1916
Høgsteretts hus i Oslo.

Høgsterett 200 år

Dato: 03.10.2015

◀ Førstedagsbrev
kr 26,-

Førstedagsstempel
Høgsteretts segl

Nummer: NK 1916
 Motiv: Høgsteretts hus
 Utforming og gravyre: Sverre Morken
 Foto: © Fotograf Sturlason
 Verdi: Kr 20,00
 Opplag: 500 000 frimerke
 Utgjeve i: Ark à 50 frimerke
 Trykk: Ståltrykk / offset frå Joh. Enschedé Security Print, Nederland

Salsprisar
 Presentasjonsfoldar: kr 35,-
 Samlarsett: kr 61,-
 Samlarblad frimerke: kr 45,-
 Samlarblad FDC: kr 51,-
 Gullbrev: kr 99,-

Vakre fugler

3. oktober utgis fire nye fuglefrimerker, alle signert Viggo Ree.

Praktærfugl (*Somateria spectabilis*) er en kystbunden dykkende sjøfugl som tilhører andefamilien. Den oransje nebbknølen hos hannen er umiskjennelig. Dessuten er det lyseblå hodet og nakkepartiet lett gjenkjennelig med den rustrøde magen. Det kileformede nebbet har den til felles med andre andefugler. Hunnen ligner veldig på ærfuglhunner med den brun-dominerende fjærdrakten. Men mens ærfuglhunnen er gråbrun, har praktærfuglhunnen et noe mer rødbrunt fargeskjær.

Praktærfugl er en utmerket dykker og lever av å spise bløtdyr, krepser, pigghuder og enkelte små fisk den finner. Den bygger reir i ei grop i bakken som den fører opp med tang, dun, strå

og lyng. Reiret bygges gjerne i beskyttelse av busker, men kan også bygges helt åpent nær sjøkanten. I Norge hekker den på Spitsbergen. Arten overvintrer langs kysten av Nord-Norge helt fra grensen til Russland og sørover til Trondheimsfjorden

Ærfugl (*Somateria mollissima*) er også en fugleart i andefamilien. Hannen er den eneste blant våre andefugler som i vinter- og vårdrakt har svart underside og hvit rygg. På hodet er den svart, hvit og grønn. Hunnen er litt mindre og brunspraglet over det hele. Ærfuglen har et karakteristisk tilspisset hodeform som er lett gjenkjennelig og som skiller den fra de andre andefuglene. Ær-

Ærfuglreir med edderdun.

Foto: © Tom Schandy / NN / Samfoto / NTB scanpix.

LUFTIG STATUSSYMBOL

EDDERDUN: I eldre tid var sanking av ærfugldun en betydelig inntektskilde, spesielt i Nord-Norge. Innsamling av dun skjedde etter at ærfugleungene hadde forlatt reiret. Duna stammer fra brystpartiet hos fuglen, og brukes av fuglene som varmeisolerende i reiret under ruging. Den er lett og har stor evne til å danne masse med stort luftinnhold. Edderdunsdyn har

fra gammelt vært regnet som det aller fineste fyll i dyner, og edderdunsdyner er både lette og godt varmeisolerende. Det ble sett på som et statussymbol å eie en edderdunsdyne. Det trengtes ca. 70–80 reir for å skaffe 1 kg rensedun. Etter 1940-årene er dunsanking blitt stadig mindre vanlig. Ærfuglen er nå fredet, og dunsanking er stort sett opphørt.

fuglen har en gjennomsnittlig kroppslengde på 58 cm og er noe større enn ei stokkand. Hannen er som regel større enn hunnen. På land kan de se ut som noe treige og klossete, men disse fuglene er dyktige svømmere og dykkere. Næringen er overveiende blåskjell og andre bløtdyr foruten en del småkreps.

Med flere underarter hekker den rundt det meste av Arktis, i Europa mot sør til De britiske øyer og Frankrike. I Norge hekker den langs hele kysten, men er mest vanlig fra Trøndelag og nordover. Ærfugl var totalfredet i Norge i mange år. Bestanden har i dag tatt seg opp, selv om den mange steder

Foto: © Roy Mangensnes / NN / Samfoto / NTB scanpix © Baard Naess / NN / Samfoto / NTB scanpix

er betydelig lavere enn i 1920-årene. Spredte observasjoner av ærfugl er også gjort i innlandet, både ved Mjøsa og Gudbrandsdalslågen.

Linerle (*Motacilla alba*) finnes i hele Norge og er kanskje det sikreste vårtegnet vi har. Den er en av de vanligste fuglene i Norge. Den finnes over hele landet, også langt til fjells hvor det er setrer eller andre bygninger. Den bygger reir i hulrom eller andre plasser med overdekning. Linerla er en trekkfugl som kommer hit hvert år i april. Den hekker over hele Europa, i deler av Nord-Afrika og gjennom Asia til Stillehavet.

Linerla er valgt som fylkesfugl for Telemark.

Steinskvett (*Oenanthe oenanthe*) er en fugl i fluesnapperfamilien. Den er utbredt i Europa, Russland, Sentral-Asia, Alaska, Canada og Grønland. Den lever i åpent og steinete terreng. I Norge finnes steinskvetten over hele landet, men den er mest tallrik i fjellet. Noen få steinskvetter hekker så langt nord som på Svalbard. Steinskvetten er en trekkfugl som flyr til tropisk Afrika i august-september og kommer tilbake i april-mai. Hannen har hvit panne og en mørk stripe over øyet. Vingene er svarte. Hannen har

blågrå isse og rygg og ei svart stripe gjennom øyet. Hunnen har brungrå overside. Steinskvetten spiser larver, insekt og edderkoppdyr. Om høsten kan de nå også spise bær.

Reiret ligger i hulrom i bakken, under steinheller eller på lignende steder. Par kan holde sammen i flere år og komme tilbake til det samme hekkeområdet, men hannen parer seg gjerne med flere hunner. Røyskatt og kråker tar egg fra steinskvetteir når sjansen byr seg.

KILDER: WIKIPEDIA, STORE NORSKE LEKSIKON, BIRDLIFE.NO

NK 1917
Praktærfugl (*Somateria spectabilis*) hann (foran) og hunn.

Fugler

◀ Førstedagsbrev
kr 46,-

Førstedagsstempeleinne
Fuglespor

Nummer: NK 1917-1920
Motiv: Praktærfugl, ærfugl, linerle, steinskvett
Kunstner: Viggo Ree
Arr: Enzo Finger
Verdier: Kr 9,50 (B-post innland) x 2 – kr 10,50 (A-post innland) x 2

NK 1918
Ærfugl (*Somateria mollissima*)
hann (foran) og hunn.

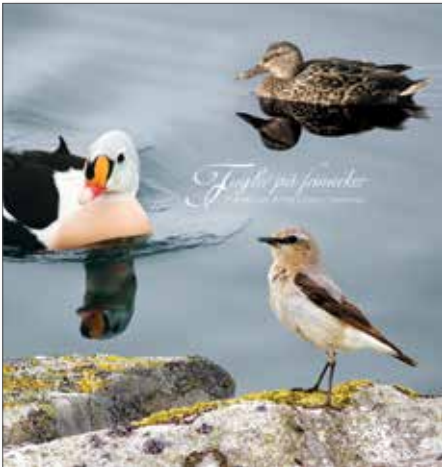
NK 1919
Linerle (*Motacilla alba*).

NK 1920
Steinskvett (*Oenanthe oenanthe*) hunn.

Foto: © Orsoyva Haarberg / NN / Samfoto / NTB scanpix

Dato: 03.10.2015

◀ Samlersett
Kr 101,-

Presentasjonsfolder
Kr 55,-

Utgitt i: To ruller à 100 selvklebende frimerker
(A-post og B-post)
Trykk: Offset fra Joh. Enschedé Security Print, Nederland

Salgspriser:
Samlerblad frimerker: kr 65,-
Samlerblad FDC: kr 71,-
Sett maksimumkort: kr 88,-

250 år ung

Bergen Filharmoniske Orkester har status som nasjonalorkester, og kan som et av verdens eldste orkestre føre sin historie helt tilbake til 1765.

Orkesteret ble stiftet av Jens Boalth og Claus Fasting, og er Norges eldste musikkelskap. Fram til 1987 het orkesteret Musikselskabet Harmoniens Orkester. Opprinnelig var orkesteret et «frivillig, musikalsk selskap» som dyrket musikk ved oppførelse av kantater på kongelige fødsels- og festdager, leilighetsvis kirkemusikk og en sjelden gang musikkdramatikk.

Edvard Grieg var nær knyttet til orkesteret, og var i årene 1880-82 orkesterets kunstneriske leder. Fra 1893 til 1899 var Johan Halvorsen orkesterets dirigent.

Utviklingen

Etter innsamling av et større grunnfond og en bevilgning fra Bergen

kommune begynte Harmonien i 1919 sin virksomhet i moderne tid med et fast orkester på 40 musikere, to ukentlige konserter og en del større abonnementskonserter hver sesong. Fra 1919 til 1978 spilte også musikerne på Den Nationale Scene. Bergen Filharmoniske Orkester er i dag basert i Grieghallen i Bergen, men er hele Vestlandets orkester med faste konserter i blant annet Førde, Os og Haugesund.

Dirigenter

Andrew Litton har vært orkesterets dirigent siden 2003. Under hans ledelse har orkesteret styrket sin internasjonale turnévirsomhet, og har de siste år spilt med

stor suksess i ledende konserthus i Amsterdam, London, New York, Wien og Berlin. I jubileumsåret drar orkesteret på tre turneer til Tyskland, Sverige, Nederland, England og Irland. I oktober i år tar Edward Gardner over som sjefdirigent.

Innspillinger

Bergen Filharmoniske Orkester er svært aktiv på platemarkedet og har i løpet av de fem siste årene bidratt til over 30 nye

innspillinger. Totalt har orkesteret spilt og bidratt til over 100 utgivelser. I 2007 vant orkesteret Spellemannprisen.

Digitalt konserthus

I jubileumsåret har orkesteret etablert en egen gratis strømmetjeneste hvor ca. ti konserter publiseres hver sesong, se www.digitalkonserthus.no.

KILDE: BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER, STORE NORSKE LEKSIKON.

LASSE MICHELSEN

KUNSTNEREN: Lasse Michelsen er født i 1973. Han er utdannet fra Kunsthøgskolen i Bergen med hovedfag i visuell kommunikasjon. Siden 2000 har han jobbet med motion graphics og grafisk design, først som ansatt og senere som frilanser. Han jobber også som kunstner.

NK 1921
Fiolinist foran Grieghallen.

Bergen Filharmoniske Orkester 250 år

Dato: 03.10.2015

◀ Førstedagsbrev
kr 37,-

Førstedagsstempel
Fiolin

Nummer: NK 1921
 Motiv: Fiolinist foran Grieghallen
 Design: Lasse Michelsen
 Foto: © Morten Brakestad
 Verdi: Kr 31,00
 Opplag: 400 000 frimerker
 Utgitt i: Ark à 50 frimerker
 Trykk: Offset fra Joh. Enschedé Security Print, Nederland

Salgspriser
 Presentasjonsfolder: kr 46,-
 Samlersett: kr 83,-
 Samlerblad frimerke: kr 56,-
 Samlerblad FDC: kr 62,-
 Gullbrev: kr 99,-

Bergen og bergensere på frimerker

Sammen med årets utgave til Bergensfilharmoniens 250-årsjubileum har Bergen og bergensere vært hovedtema for flere frimerkeutgivelser.

Bestill på vedlagt kupong eller i vår nettbutikk posten.no/frimerkebutikken

1934 Ludvig Holberg 250 år

NK 189 10 øre.....	115,-
NK 190 15 øre.....	10,-
NK 191 20 øre.....	440,-
NK 192 30 øre.....	50,-

1943 Edvard Grieg 100 år

NK 314 10 øre.....	3,-
NK 315 20 øre.....	3,-
NK 316 40 øre.....	4,-
NK 317 60 øre.....	4,-

1961 Håkonshallen 700 år

NK 496 45 øre.....7,-
 NK 497 kr 1,00 9,-

1965 Musikelskabet Harmonien 200 år

NK 568 25 øre.....4,-
 NK 569 90 øre.....15,-

1970 Bergen 900 år

NK 655 40 øre.....14,-
 NK 656 70 øre.....19,-
 NK 657 kr 1,00 15,-

**1973 Oppdagelsen av leprabasilillen 100 år
 (G. H. Armauer Hansen)**

NK 706 kr 1,00 4,-
 NK 707 kr 1,40 12,-

1984 Ludvig Holberg 300 år

NK 958 kr 2,50.....8,-

1993 Edvard Grieg 150 år

NK 1174 kr 3,50 11,-
 NK 1175 kr 5,50 16,-

1995 Apoteket 400 år (Svaneapoteket)

NK 1221 kr 3,50 10,-
 NK 1222 kr 25,00 75,-

1997 Harald Sæverud 100 år

NK 1310 kr 10,00 25,-

2003 Festspillene i Bergen 50 år

NK 1500 kr 5,50 13,-
 NK 1501 kr 10,00 25,-

1996 Amalie Skram 150 år
 NK 1275 kr 3,50.....10,-
 NK 1276 kr 15,00.....42,-

2002 Nordahl Grieg 100 år
 NK 1474 kr 20,00.....50,-

NK 880, NK 906, NK 1205, NK, 1231, NK 1620, NK1715-16, NK 1746, NK 1797 og NK 1824 sammensatt i tilfeldig rekkefølge.

GODT REPRESENTERT

FRIMERKEMOTIV: Bergen og bergensere har i tillegg vært motiv på en rekke andre enkeltfrimerker. Byen har for eksempel bidratt med Rosenkrantzårnet og Damsgård til serien Norske byggverk, mens Slettebakken kirke var med

på å feire Kirkens 1000-årsjubileum. Bryggen, Bergensbanen og Fløibanen har vært motiver på turistfrimerker, mens så vel Ole Bull, Sissel Kyrkjebø og Sondre Lerche har vært frimerkemotiv i nyere tid.

Portrett av Earl of
Crawford and
Balcarres, K.T., F.R.S
(1847-1913), samt to
karikaturtegninger.

En mann for sin kilt

Blant pionerne fra frimerkesamlingens barndom finnes en skotte som rager høyere enn de fleste andre.

Ikke bare var han høy og kraftig med et stort rødt skjegg, men han bygget også opp noen av tidens fineste samlinger og bidro sterkt til å forandre måten man samlet frimerker på.

James Ludovic Lindsay ble født 28. juli 1847 i Frankrike. Familien var blitt opptatt i adelen allerede 1398, og som sønn av den 25. Earl av Crawford, ble James den 26. Earl av Crawford og 9. Earl av Balcarres 1880. Han fremhevet gjerne sine skotske røtter ved ofte å kle seg i kilt. Mens andre måtte ta av seg hatten i nærvær av personer fra kongefamilien, holdt lord Crawford hardnakket på et gammelt, arvet privilegium som tillot at han beholdt hatten på i slike situasjoner. Innendørs brukte han gjerne flosshatt.

Vitenskapen

Etter utdanning ved Eton og Cambridge kastet han seg over en rekke vitenskapelige områder. Fra barndommen av var han sterkt

opptatt av astronomi, og fikk sammen med sin far bygget et av Storbritannias fineste observatorier i Aberdeenshire i Skottland. Bare 31 år gammel ble han valgt til president i Royal Astronomical Society. Han var også opptatt av legevitenenskapen og hans arbeid innenfor det offentlige helsevesenet bidro til å beskytte Storbritannia mot koleraepidemiene som herjet det europeiske kontinentet på 1890-tallet. Lord Crawford var også en ivrig fotograf og tok raskt i bruk nye fotografiske teknikker.

Til sjøs

Lorden var en ivrig seiler, noe som også hang sammen med at han var en del plaget av astma. Hans store, private fartøy «Valhalla» hadde 52 manns besetning, og med dette deltok han i flere kappseilinger mellom England og Amerika. Han seilte gjerne i farvann som var lite besøkt av andre, og som «trustee» for British Museum samlet han

Foto oppe: Kjempeblokk av ikke utgitt engelsk tjenestemerke 1840 med bokstavene «VR» i øvre hjørner. Blokken var del av et nesten komplett ark lord Crawford eide. Solgt i London i 1989 for 3 372 900 kroner.

Foto nede: Lord Crawford eide den største ubrukte blokken av USAs første frimerke vi kjenner. Solgt i New York i september 1993 for 1 807 400 kroner.

på slike reiser mange gjenstander han ga til museet. Han var også en dyktig ornitolog og blant annet på reisene til Syd-Afrika, Ceylon og Madagaskar i 1905 og 1906 samlet han mange eksotiske og sjeldne fugler som ble gitt Royal Zoological Society.

Biblioteket i USA

Lenge før lord Crawford begynte å samle frimerker var det bøkene og de historiske dokumentene som opptok hans interesse. Han arvet grunnstammen i biblioteket fra faren, og bygget deretter opp en av verdens største, private bok- og dokumentsamlinger med blant annet en mengde brev fra Napoleon og mange dokumenter med tilknytning til Martin Luther. Det tok hele 20 år å katalogisere samlingen som ble kjent under navnet «Bibliotheca Lindesiana». I 1897 døde den amerikanske frimerkesamleren John Kerr Tiffany helt uventet 55 år gammel. Han etterlot seg flere fine frimerkesamlinger, men også til lord Crawfords store interesse

det som da var verdens største, filatelistiske bibliotek.

Storhandel og filateli

Lord Crawford sendte sin gode venn, frimerkehandleren Charles J. Phillips til USA for å kjøpe Tiffanys filatelistiske bibliotek, og i juni 1901 fikk lorden 27 store kasser med filatelistisk litteratur fra USA til sin residens i London. Og innkjøpene fortsatte. Fra Berlin kom 39 store kasser med dommer Heinrich Fraenkels store filatelistiske bibliotek, der også biblioteket til den berømte frimerkehandleren Sigmund Friedl fra Wien inngikk. Etter at lord Crawford hadde supplert sin egen boksamling, ble det han selv ikke hadde bruk for gitt til Royal Philatelic Society. Med denne gaven fikk foreningen et av verdens fremste filatelistiske bibliotek.

Lord Crawford begynte å samle frimerker relativt sent, men da han vel var kommet i gang, var det ikke noe som kunne stoppe han. Han måtte ansette folk til å ta vare på bok- og dokumentsamlingen,

Mot slutten av 1880-årene var London-avisene fulle av stoff om «Jack the Ripper», og Lord Crawford blandet seg inn i saken.

DETEKTIVARBEID

JACK THE RIPPER: Lord Crawford hadde mening om det meste og blandet seg også inn i London-politiets leting etter den berømte morderen «Jack the Ripper». Han skal til og med ha forlangt at Sir Charles Warren, som på denne tiden var sjef for London-politiet,

skulle arrestere en bestemt person lorden anså å være den berømte morderen. Mange rykter og teorier har versert i saken, men hvem morderen var er aldri blitt fastslått med sikkerhet, og saken regnes fortsatt som uløst.

men frimerkesamlingene tok han seg selv av. Når han skulle starte en ny sjøreise passet han gjerne på å få med seg mye materiale fra sine handlere. Når han kom tilbake var en ny, fremragende samling monteret. På denne måten bygget han raskt opp noen av sin tids beste frimerkesamlinger. Han konsentrerte seg særlig om Storbritannia, britiske kolonier, Egypt, USA og de italienske statene. Han kjøpte imidlertid mer enn gjerne også sjeldenheter fra andre deler av verden.

Moderne samling

På denne tiden var det vanlig å samle alle brukte frimerker man kom over kronologisk etter land og utgivelse. Lord Crawford var en av de første samlere som gikk inn for dypere studier av frimerkene, utformingen og fremstillingen av dem og deres bruk. Han samlet gjerne frimerkeutkast, originale tegninger og prøvetrykk. Han la stor vekt på ulike fargenyanser, papirtyper, perforering og vannmerker.

I motsetning til de fleste av sine samtidige utstyrte han sine albumblad med utførlig tekst om merkenes forhistorie, og hvorfor de fantes med i samlingen der de var plassert. Og i motsetning til mange andre samlere på denne tiden var lordens dessuten svært nøye med objektene kvalitet. Lord Crawfords måte å samle frimerker på og montere samlingene, ble etter hvert den moderne måten samlere verden over gikk inn for. Han bidro i stor grad til å heve frimerkesamlere og

Foto oppe: Lord Crawford eide også dette amerikanske postmesterprovisoriet fra Annopolis 1846 eller 1847.
Foto nede: Uhyre sjeldent sett klippet fra godkjennelsesark fra 1867 med platenummer. Lord Crawford hadde mange slike objekter.

Crawford-medaljen er kanskje den fremste tmerkelsen noen filatelist kan få.

CRAWFORD-MEDALJEN

UTMERKELSE: Crawford-medaljen, som ble innstiftet av Royal Philatelic Society i 1920, kan bare gis filatelistiske forfattere og forskere for en bestemt publikasjon som ikke er mer enn to år gammel. Utmerkelsen henger svært høyt og er kanskje filateliens fremste utmerkelse. Det er derfor hyggelig for norsk

frimerkesamling at nordmennene Justus Andersen og Henrik Detloff fikk medaljen i 1925 for håndboken «Norges frimerker 1855-1924». Dette er en av de meget få tilfeller medaljen er blitt gitt for en publikasjon utgitt på et annet språk enn engelsk.

frimerkesamlingens anseelse, og kalles med rette for den moderne filateliens far.

Kongens forslag

Lord Crawford var god venn av kong George V og en stor inspirasjonskilde for kongens frimerkeinteresse. Som tronfølger hadde prinsen vært president i Royal Philatelic Society fra 1896,

men måtte slutte i vervet da han ble kong Georg V i 1910. Kongen foreslo da selv at Lord Crawford skulle overta som president for den tradisjonsrike foreningen, og dette vervet hadde lorden frem til sin død i 1913. Han ble en uhyre populær leder av foreningen. Han viste ofte og gjerne frem sine samlinger, og var alltid villig til å veilede andre.

ØRN GRAHM

er utdannet jurist, og er lidenskapelig interessert i frimerker. Han skriver om frimerker både i Norge og Norden, og hans artikler er også etterspurt i den engelskspråklige delen av frimerkeverdenen.

Merke med platenummer klippet fra godkjennelsesark fra februar 1880 hos lord Crawford.

Lord Crawford skaffet seg dette berømte feiltrykket fra India 1854, der dronning Victoria er trykt opp-ned.

Lord Crawfords nære venn Kong Georg V.

QUEEN OF GIBRALTAR

Dronning Elisabeth II er verdens lengst regjerende monark, og dette markerte Posten i Gibraltar med utgivelse av et eget frimerke 30. mai. Frimerket er påført 22 karat gullfolie og for første gang har et frimerke teksten «Queen of Gibraltar».

Lansert i Stavanger

Leketøyfrimerkene ble lansert i juni sammen med oppfinnerens sønn og sønnesønn.

Åsmund S. Lærdal var mannen bak både Annedukken og Tomtebilene. Den driftige Stavangermannen Lærdal var nyskapende da han begynte å bruke PVC i produksjonen av dukker og leketøy, og i 1953 var Annedukken en realitet. En like stor suksess var Tomtebilene, som nærmest var uslitelige. Til sammen trillet mer enn hundre millioner Tomtebiler ut i verden fra Åsmund S. Lærdal i Stavanger mellom 1957 og 1978.

Leketøyproduksjonen er for lengst et avsluttet kapittel for Stavangerbedriften, som i dag er et internasjonalt selskap innen medisinsk utstyr med mer enn 1400 ansatte mange steder i verden. Annedukken, som mange norske barn har lekt med, er imidlertid videreført i naturlig størrelse og brukes til førstehjelpstrening.

Frimerkene ble lansert 4. juni på Norsk Barnemuseum i Stavanger, hvor mange av lekene som ble produsert er utstilt.

Foto: ©Jørn Michaelsen

RASK FRIMERKEUTGIVELSE

Prinsesse Charlotte Elisabeth Diana ble født 2. mai klokken 8.34. Samme dag ga Posten på Isle of Man ut et frimerke i anledning den kongelige fødsel. Raskere kan det nesten ikke gjøres!

Dialekt på Glommafestivalen

Fredrikstad-dialekten tar av – på frimerker.

Tidligere har Fredrikstad filatelistklubb laget en serie på ti personlige frimerker med Fredrikstad-dialekt. Disse var så populære at klubben lagde ytterligere seks frimerker til Glommafestivalen i juni. Frimerkene kan bestilles på Fredrikstad filatelistklubbs nettsider, Frefil.no

Foto: © Terje Sørbø / NRK

Posten på Sommeråpent

I samarbeid med NRK og kommuner rundt Oslofjorden var Posten til stede på Sommerbåtens stoppesteder inn Oslofjorden i august.

Det ble laget personlige frimerker, konvolutt og poststempler til Horten, Høysand, Holmsbu, Moss og Oslo. Disse kan du nå bestille på vedlagt kupong.

Frimerke kr 14,- pr. stk.

Spesialkonvolutt kr 50,- pr. stk.

Postens sommerturné

12 utvalgte steder fikk
besøk av Posten i sommer.

I år som i fjor var Posten på veien med mobilt postkontor. Mesteparten av turnéen foregikk på Østlandet og Sørlandet med en liten avstikker til The Tall Ships Races i Ålesund. Hovedbudskapet var Postens elektroniske løsning Digipost og sommerkampanjen Norges fineste pakke. På seks av stedene ble det også tilbudt frimerker og stempler. Vi har blitt godt mottatt, og det er har vært veldig hyggelig å være postansatt i sommer-Norge sier Postens prosjektleder Marianne Dokka.

Fra 21. til 23. juli var Posten på Egertorget i Oslo. De fire personlige frimerkene var et populært innslag.

Frimerke kr 20,50 pr. stk.

Bestill på vedlagt kupong eller i vår nettbutikk posten.no/frimerkebutikken

Trebåtfestival postkontor under

I nærmere 30 år har Risør vært
stedet for trebåter i august.

Fra 6. til 8. august var Posten med på festivalen med et eget motivstempel, salg av spesialkonvolutt, ferdigfrankert postkort og personlige frimerker.

I sommer var «undervannspostkontoret» i Risør åpent for tiende gang. Postkontoret driftes av Risør Undervannsklubb utenfor Dampskipsbrygga. Under trebåtfestivalen hadde klubben eget motivstempel, og salg av personlige frimerker på kaia. All stempeling foregikk i postkontoret på fire meters dyp.

og
der vann

Frimerke kr 14,- pr. stk.
Spesialkonvolutt kr 50,-
Ferdigfrankert postkort kr 26,-

Frimerke kr 14,-
Konvolutt kr 19,-

StampShow 2015

Grand Rapids

I august deltok Posten på frimerkeutstillingen Stampshow 2015 i Grand Rapids, Michigan i USA.

Grand Rapids er den nest største byen i Michigan, med i underkant av 200 000 innbyggere. Siden grunnleggelsen i 1850 har møbelindustrien satt sitt preg på Grand Rapids, som fremdeles går under kallenavnet «Furniture City». Gerald Ford, som senere ble president i USA, representerte byen i den amerikanske Kongressen i hele 25 år.

På frimerket og utstillingskortet ser vi hotellet Amway Grand Plaza, en lett gjenkjennelig bygning fra Grand Rapids' «skyline». Utstillingsstampelet viser Pearl Street Bridge, som går over Grand River rett ved hotellet.

Frimerke kr 20,50
Utstillingskort kr 26,-

Foto: © Matt Kamps / NTB scanpix

Bislett Games 50 år

På stadion som fikk tilnavnet «The world record track» har det blitt satt hele 65 verdensrekorder.

I tillegg har det blitt satt fire juniorverdensrekorder. 11 juni feiret Bislett Games 50 år, og Posten har sammen med Bislettalliansen laget en jubileumskonvolutt med personlig frimerke og motivstempel.

Frimerke kr 20,50

Spesialkonvolutt kr 50,-

Presisering

Nytrykket av NK 1805 (Norsk kunst B-post) som var omtalt i forrige utgave av Frimerkeposten ble trykt på Self Adhesive Stamp Paper fra Avery. Første opplag var trykt på TR8 Coil fra Tullis Russell. Første bruksdato var 4. mai 2015.

Endeleg!

Mange har etterspurt ei samlemappe med alle frimerka i serien Ville dyr i Noreg – og no kjem ho endeleg!

Det komplette settet består av i alt 21 frimerke frå perioden 2006–2015. Fleire av merka i serien er utselde, så det er berre i denne mappa du får dei alle!

Samlemappe kr 389,-

